

RÉTI ANDRÁS TÁRLATA TATÁN

Réti András
linómetszetei, X3

Előző, 2002/2 számunkban Lenkey István mutatta be a tatai Vaszary János Általános Iskola művésztanára, *Réti András* grafikus alkotói világát, aki sokszorosító grafikai technikákkal készült linómetszetek, rézkarok, ex librisek és elektrografikák készítésével vált ismertté mind művészi, mind gyűjtői körökben. Sajnos legutóbbi kiállításáról nem kaptunk előzetes értesítést,

de utólag eljutott hozzánk a kiállítás leporelló-szerűen készült szép kis katalógusa, amely legújabb kisgrafikáiból és ex libriseiből mutat be néhányat. Az eredeti stílusú és sajátosan egyéni látásmódról tanúszkodó ex libriseiből ezúttal mi is bemutatunk néhányat.

Szerk.

S Z E M L E

Vén Zoltán rézmetszete, C2, C5

A L'EX LIBRIS ITALIANO 8. évfolyamának első száma kitüntető figyelmet szentel a magyar kisgrafikának. A címlapon *Vén Zoltán* egyik rézmetszetét közli, mely M. de Filippis részére készült. A 14. oldalon kezdődik *Enzo Pellai* tanulmánya a magyar ex librissről. Alapos előkészület után írta meg rokonszenvező cikkét az olasz szerző. Áttanulmányozva a Magyar Nemzeti Galéria történelmi áttekintést

nyújtó kiállítási katalógusait, a kezdeti idők grafikusainak említését *Aiglon*-nal kezdi és *Zichy Mihállyal* végzi. Szót ejt a nagybányai iskoláról, a gödöllői művésztelepről, az aktivisták és a MA köréről.

A XX. század művészei közül *Vadász Endre* jelentőségének egy teljes bekezdést szentel. Ezután következnek az ex libris fénykorát jelentő grafikusaink: *Menyhárt*, *Haranghy*, *Horváth Endre*, *Bordás*, *Buday*, *Kaveczy*, *Varga N.L.* Jelentős eseményként értékeli a KBK megalakulását, név szerint méltatva a körhöz csatlakozott művészek tevékenységét *Diskay Lenkétől* *Várkonyi Károlyig*. A szerző alapos kutatómunkájára jellemző, hogy egy lábjegyzetében a napjainkban is tevékeny magyar alkotók úgyszólván hiánytalan névsorát adja, több alkotásuk bemutatásával.

A képekkel együtt 11 oldal terjedelmű tanulmány utolsó négy oldalát a szerző kizárólag *Vén Zoltán* munkásságának szenteli, akit ő a "legkomplettebb" művésznek nevez. Kiemeli nagy technikai tudását, retorika-mentes ironiáját, a képmutatás elleni kiállását. Megemlíti személyes találkozásukat és végigtekinti életpályáját. A szöveget *Vén Zoltán* 13 rézmetszetének reprodukciója kíséri, melyek jelentését, történelmi vonatkozásait a szerző kommentálja is. Befejezésül *Pellai* úr egykori felejthetetlen olvasmányát, a *Pál utcai fiúkat* idézi fel. Ebben ugyanis a szereplők jelleme ugyanolyan pontos megfogalmazást kapott, mint magyar barátja grafikáinak lapjain.

A MITTEILUNGEN DER DEG 2002/2. számának előszavában *Klaus Thoms* köszönti az olvasókat abból az alkalomból, hogy tíz éve szerkeszti a német kisgrafika-gyűjtők lapját. A jubileumhoz mi is gratulálunk, mert német barátaink szakfolyóirata évről-évre tartalmasabb lett. A német egyesület, a DEG, évente a Zur Westen-éremmel tünteti ki az ex libris-életben kimagasló teljesítményt elért személyeket. Az idén *dr. Elke Schutt-Kehm* érdemelte ki az elismerést. A hölgy a mainzi Gutenberg Múzeum tekintélyes kisgrafikai

gyűjteményének gondozója, számos ilyen tárgyú publikáció szerzője.

Arról is hírt ad a lap, hogy egyesületük kiadásában megjelent Henry Tauber: Az exlibris-művészet kincsei híres művészek könyvjegyei című könyve. A 128 oldalas, 56 képpel illusztrált kiadvány ára 17 Euro. A személyi hírek között az 1915-ben született *Jan Rhebergen* elhunytáról értesültünk.

Az EX-LIBRIS c. katalán szaklap 26. számában az olasz *Italo Zetti* (1913-1978) négy ismeretlen ex librisét mutatja be, rövid elemzés kíséretében. A lapok műzsákat ábrázolnak.

A svájci gyűjtőklub SELC EXPRESS c. folyóiratának júniusban megjelent 48. száma arról emlékezik meg, hogy az idén májusban volt *Ruth Irlet* halálának tíz éves évfordulója. Az adatokat közlő *Anneliese Swez* elmondja, hogy a neves svájci gyűjtőt a rokonszenv szálai fűzték Magyarországhoz, sőt még nyelvünkkel is megismerkedett. Ugyanis lelkész édesapja szervezte azt a vöröskeresztes segélyakciót, melynek révén több ezer magyar gyermek pihenhetett ki Svájcban az első világháború viszontagságait. Őt ezért a debreceni egyetem díszdoktorává választotta. A cikk 3 illusztrációja között *Nechánszky József* rézkarca is szerepel.

*Nechánszky József
rézkarca, C3*

AL'EX LIBRIS FRANCAIS 223. száma tíz sorban úgy ismereti ez évi első számunk tartalmát, hogy szinte szó szerint átveszi lapunk francia nyelvű résümé-jét. A szerkesztő figyelmességét mutatja, hogy ezen felül olyan írást is megemlít, melyet mi szerénységből vagy helykímélés érdekében nem szerepeltettük a tartalmi kivonatban.

A dániai NORDISK EXLIBRIS TIDSSKRIFT 2002/2 számának könyvszemléjében szó esik a francia játékkártya-múzeum kiállítási katalógusáról, melyet múlt évi negyedik számunkban mi is ismertettünk. Cikkük egyetlen illusztrációja *Vén Zoltán* rézmetszete, mely a fogfájós Mona Lisát kártya formájú könyvjegyen ábrázolja. Megjegyezzük, hogy ugyanez a kép szerepel a KISGRAFIKA említett számának 11. oldalán is, így azt az olvasó magának könnyen fellapozhatja.

"Mítosz az ex librisen" címmel terjedelmes cikket közöl a hollandok lapja, az EXLIBRISWERELD 2002/2. számában *Jos van Waterschoot*. Az írás 14 illusztrációján a hitregék világának számos alakja szerepel, mint pl. Léda hattyúja, a pénz-esőben fekvő Danaé, vagy a szirének énekét árbochoz kötve hallgató Odisszeusz. A magyar művészetet *Vén Zoltán* C3-nak jelzett lapja képviseli. Ezen Daedalus és a hírhedt Minotaurusz tanulmányozza önfelédten a labirintus tervrajzát. A lapból értesültünk a közkedvelt exlibris-antikvárium tulajdonosának *Pim Zwiers*-nek elhunytáról. Mindössze 54 évet élt.

A Ljubljánában megjelenő OBVESTILA a 152. számában arról ad hírt, hogy a szlovéniai exlibris-egyesület az idén ünnepeli meg alapításának 35. évfordulóját. A szervezet, mely 1970-től tagja a FISAE-nek, napjainkig 878 rendezvényt bonyolított le. Ezek között 223 kiállítás és 253 előadás szerepel. Kiadványaik száma: 25.

Jubiláló testvér-egyesületünknek szeretettel gratulálunk!

A szépirodalom barátai részére készült LYUKAS-ÓRA című havi folyóirat tartalmának változatossá tételeként rendszeresen közli kortárs-képzőművészek alkotásait.

A 2002. évi áprilisi szám címlapján elnökünk, *König Róbert* grafikusművész egyik rajza szerepel, melyet a további oldalakon még 7 grafika követ.

H Í R E K

Nem mindennapi körülmények között láthattuk *Ürmös Péter* grafikáinak kiállítását Budapesten, május hónap végén, június első napjaiban. A Batthyány térnél horgonyzó Papírhajó, a Művészetek Bérkája adott helyet a művész szabadgrafikai lapjainak, illusztrációinak és kisgrafikáinak, *Apostol Ágnes* keramikusként alkotásainak társaságában. A Duna hullámain ringatózó, hangulatos hajótérben jól érvényesültek a kiállított tárgyak és grafikák. Újra örömmel üdvözlöttük itt grafikusművész-tagtársunk szellemes ló-sorozatának lapjait.

Budapest X. kerületében évről-évre megrendezik a Kőbányai Szent László Napokat. A számos kulturális rendezvényt tartalmazó ünnepségsorozat júniusban a Pataky Művelődési Házban nyílt képzőművészeti kiállítással kezdődött. Ezen a kerület művészeinek nagyszabású seregszemléjét láttuk. Az itt élő sok jónévű festő és szobrász társaságában a kisgrafikát *Kőhegyi Gyula* grafikusművész képviselte, négy tablón kiállított 13 alkotásával, köztük néhány újabb ex librisével.

A következő hírünk is *Kőhegyi Gyuláról* szól, aki nagy sikerrel vett részt a 2001-ben a lengyelországi Katowice városban megrendezett harmadik nemzetközi fa-és linometszet kiállításon. Értesülésünk szerint a szakrális témákra kiírt exlibris-pályázaton hét magyar művész szerepelt: a hazánkat képviselő 3 fő mellett további három Románia és egy fő Szlovákia színeiben.

A kiállítást rendező Főgyházmegyei Múzeum igazgatója meleg hangú levélben értesítette *Kőhegyi Gyulát*, hogy alkotásaival elnyerte a múzeum díját, az azzal járó diplomával és a pályázat nevét viselő Pawel Steller-éremmel együtt. A díjnyertes alkotók megbecsülését mutatja, hogy a díjkiosztáson résztvevő művészek utazási, elhelyezési és ellátási költségeit a rendezőség viselte. *Kőhegyi Gyulának*, a KBK igen tevékeny művész-tagjának újabb sikeréhez ezúttal is gratulálunk!

